

ט"ו כסלו ה'תשע"ה 27.11.15

מגזין מס' 356

שבת פרשת וישלח

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספן א

להיוולד מחדש

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

התבגרותו הרוחנית של האדם - לשון אֲדָמָה לעליון - אינה מסתיימת כל ימיו. כי מכיון שמתקשר הוא עם האין סוף, הרי שגם צמיחתו בזה מחיל אל חיל היא בלתי גבולית. ובאשר אין מדובר אלא בתהליך נטילת אחריות שצריך לפושטה על כל היום כולו (כי בכל רגע ורגע שבמשך כל היום, צריכה לבוא לידי ביטוי עבודה זו בפועל), הרי שכרוך הדבר בתירגול כפשוטו. וכלשון בעל התניא "...העיקר הוא ההרגל, להרגיל דעתו ומחשבתו תמיד להיות קבוע בלבו ומוחו תמיד... וזה נכלל גם כן בלשון אמונה שהוא לשון רגילות, שמרגיל האדם את עצמו כמו אומן המאמן ידיו וכו'..."

ותוכנה הפנימי של נטילת האחריות הוא ענין נתינת הקרבן, קרבן מלשון קירוב כל הכוחות והחושים. עלי להמליך (ביני לבין עצמי) עלי מלך, ככתוב "שום תשים עליך מלך". כאדם המבטל עצמו בקבלת עול גמורה לעבודת המלך, לעבדו ולעשות רצונו בכל מיני עבודת עבד. וכדוגמת האב או האם המניחים את עצמותם על הצד שעה שדואגים הם לילדים הקטנים על פי צווי ענין ההורות. ונתינת הקרבן הראויה לשמה, משמעותה: אבצע את המוטל עלי כש'בא לי' וכש'לא בא לי' - באותו יושר, ואף יתירה מזו - באותה חיות! שהרי תלותו המוחלטת של התינוק מחייבת אותי להיות אבא או אמא, גם בשעה שאני עצמי ילדתי... אמנם, כדי לזכות בבגרות פנימית יש לשלם בעבודה מחיר מלא. שהרי האמת איננה נמצאת ב'דעת הקהל' כי אם אצל הפרט פנימה. במקום הכי חשוף בנפש - היכן שרק אני ואני יודעים... היכן שאני מתבייש ממני ולא ממה שאומרים עלי...

ואף על פי שמצד אהבת עצמי הטבעית זהו תהליך של ביטוש הישות, של עלבון וכמו וויתור על עצמי. כמו למות ממש מבחינת רצונותי הפרטיים. בכל זאת, באמת, יש חיים אחרי המוות! לעולם, מתוך שברי ישותו של המוסר נפשו על הנכון בגלל שהוא נכון, צומחת תמיד תחושת לידה מחדש מצד ההתחברות עם אמיתת החיים.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 21:15 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30, תפילת ערבית בשעה 21:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"ד כסלו – יום נישואי הרבי מליובאוויטש עם הרבנית חיה מושקא

"את בתי נתתי לאיש. הוא בקי בתלמוד בבלי וירושלמי, יודע פוסקים ראשונים ואחרונים ועוד; בשעה ארבע לפנות בוקר אינו ישן לעולם – או שעדיין לא הלך לישון, או שכבר עמד משנתו..." עוד סיפר המשפיע ר' מאיר שלום בליזינסקי, שנכח במקום בעת החתונה, כי ידי החתן היו עטויות כסיות לבנות, פניו המוארים הפיקו אור גדול וכל תוארו כשל מלאך ה'..."

בהתוועדות שבת י"ד כסלו ה'תשי"ד (1953) כאשר התבטא הרבי מליובאוויטש באוזני קהל החסידים אודות ענינו של יום זה, אמר: יום זה הינו "היום שבו קישרו אותי עמכם ואתכם עמי, וביחד נתייגע להביא את הגאולה האמיתית והשלימה".

ביום י"ד כסלו ה'תרפ"ט (1928) נשא הרבי מליובאוויטש לאשה את בתו של אדמו"ר הריי"צ – הרבנית חיה מושקא.

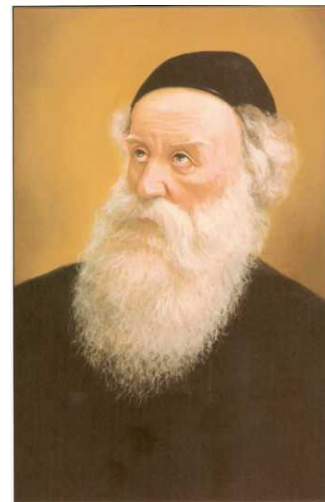
מסדר הקידושין בחתונה היה הרבי הריי"צ בעצמו שגם ברך בעצמו את ה'שבע ברכות' בקול רם ונעים, במתיקות ובדביקות כה גדולה ומיוחדת, עד שהנוכחים בחופה סיפרו כי מעולם לא שמעו סדר חופה וקידושין שכזה.

עוד סיפרו כי אדמו"ר הריי"צ עבר משולחן לשולחן, נושא מגבת על כתפו כמלצר, חילק משקה לאמירת 'לחיים' ובירך את כל המסובים.

לפני החופה שאל הרב בערל משה שמוטקין את אדמו"ר הריי"צ מה טיבו של חתן זה, והרבי השיבו:

בסיומה של התוועדות י"ד כסלו תשי"ד, יום הנישואין של הרבי מליובאוויטש עם הרבנית, הכריז אחד מזקני החסידים כי מבקשים הם ברכה שהרבי יוליכנו לקראת משיח. וענה הרבי: "על ידי לימוד חסידות, ששייך לא רק ליחידי סגולה, אלא כל אחד צריך לקבוע עתים לזה – יביאו את המשיח..."

הכנה לי"ט כסלו – 'חג הגאולה'

י"ט כסלו הוא יום ההילולא (הסתלקות) של הרב המגיד ממעזריטש – תלמידו, ממשיך דרכו וממלא מקומו של מייסד תורת החסידות הכללית הבעל שם טוב הקדוש. יום זה הינו גם יום הגאולה של תלמידו וממשיך דרכו, רבי שניאור זלמן (המכונה בפי חסידיו אדמו"ר הזקן) בעל ה'תניא' ו'השולחן ערוך'. אדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד, ישב בבית המאסר בפטרבורג, רוסיה, עקב הלשנה של מתנגדי החסידות, ולאחר שכל ההלשנות נחקרו ונמצאו כוזבות, שוחרר מכלאו.

הרבי ישב במאסר חמישים ושלושה ימים (בדיוק כמניין נ"ג פרקי ספרו, ספר ה'תניא'). ביום י"ט בכסלו בשעת המנחה שוחרר מבית הכלא, אך בטעות הוכנס לביתו של יהודי שהיה מהמתנגדים לדרך החסידות. במשך שלוש שעות עינהו ה'מתנגד' בחרפות וגידופים עד שלבסוף בליל כ' כסלו, לאחר חיפושים, מצאוהו שם חסידיו ושחררוהו.

אף שסיבת המאסר היתה הלשנתם השקרית של ה'מתנגדים', בכל זאת לאחר צאתו לחירות, כתב הרבי מיד איגרת לחסידיו הפותחת במילים "קטונתי מכל החסידים". באיגרתו מזהיר הרבי את חסידיו שלא לערב את שמחת השחרור בתחושות נקמה ושמחה לאידם של

ה'מתנגדים'. כי אם להיפך, אדרבה, עליהם "להשפיל רוחם ולבם", ואזי "אולי ייתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים לפנים", שהרי רב כחה של לשון רכה לעורר רגשות קירבה ואחוה.

אמרו חז"ל "אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל ושוטר מלמעלה שמכה אותו ואומר לו 'גדל!'", לכל דבר וענין בעולם הזה הגשמי ישנו שורש בעולמות עליונים. על כן ראה אדמו"ר הזקן במאסרו ביטוי לקטרוג שמימי על דרכו, וכך גם בגאולתו ראה מתן גושפנקא ורשות מבית דין של מעלה על דרכו ושיטתו הייחודית בחסידות.

לימים, סח אדמו"ר הרש"ב: כיתרון האור הבא מן החושך וכביטוש הזית המוציא שמנו, דוקא בעקבות מאסרו וגאולתו, החלה אצל אדמו"ר הזקן תקופה חדשה של הפצת מעיינות החסידות ביתר שאת וביתר עוז (בכמות ובאיכות). מאמריו 'אחרי פטרבורג' ארוכים שלא בערך למאמריו הקצרים קודם המאסר, ומרובים בהם המשלים, הדוגמאות וההסברים בהרחבת הביאור הפותחים שער לכל אחד ואחד ללמוד ולהבין לפי ערכו עניני אלוקות.

שני ימי 'ראש השנה לחסידות', י"ט ו-כ' בכסלו, נקבעו כימי 'חג הגאולה' לדורי דורות. בימים אלה ובימים הסמוכים להם מתוועדים החסידים בשמחה רבה בניגונים ובהתחזקות בלימוד החסידות ובהליכה בדרכיה. מנהגנו שלא לומר 'תחנון' בימים אלה, וכן לברך איש את רעהו בברכת "חג שמח, לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתב ותחתם".

הסיפור השבועי

הניצוץ שהתעורר

יום אחד, בעודו יושב במשרדו וסוקר את תכולתו בעונג, נחו עיניו על התמונה שעל הקיר. עיניו של הרבי הביטו בו, אך כאילו היה שקוף, לא נעצרו בו אלא המשיכו הלאה במבטן הצופה למרחוק. בלא משים עלעל בלוח השנה שנח על שולחנו. פתאום זו משהו בלב. הוא גילה, כי למחרת בערב יחול י"ט בכסלו. בבת אחת צפו ועלו בראשו זיכרונות ילדות. "י"ט כסלו, י"ט כסלו", מלמל, "חג הגאולה..."

שעה קלה היה נתון בהרהוריו. מרגע לרגע חש געגועים עזים יותר להתוועדויות של פעם. בהיותו איש עסקים המחליט מהר, החליט מיד – לכנס בביתו התוועדות של י"ט בכסלו. הוא הכיר כמה מבני החסידים באזור מגוריו ובתוך זמן קצר דאג להעביר אליהם את ההזמנה.

למחרת בערב הסבו בטרקלין ביתו המפואר כמניין חסידים. מטבע הדברים זו לא היתה התוועדות שגרתית. החסידים הנרגשים מן העובדה כי בעל הבית העשיר, שסר מן הדרך, עודנו זוכר את גרסת ינקותו ואף מבקש להתחמם מעט לאורה, התוועדו כביכול בינם לבין עצמם, אך את דבריהם כיוונו בעיקר לאוזניו. הוא החליף לקראת ההתוועדות את בגדיו הנכריים, בניסיון להידמות ככל האפשר לאורחיו החסידים.

ישבו אפוא החסידים והתוועדו. שרו ניגוני דבקות ושמחה, השמיעו דברי תורה וחסידות, חזרו מאמרותיו של הרבי בעל הגאולה, ושוב שרו וכך הלאה. שעות מספר נמשכה ההתוועדות, כשבין אמירה לחברתה ובין ניגון למשנהו לוגמים החסידים כוסיות 'לחיים' ומכבדים גם את בעל הבית בלגימה מקרבת.

באחד הפרוורים המוריקים של פטרבורג, בירת רוסיה של אותם ימים, התנוססה חווילה מפוארת, שבעליה היה עשיר גדול ובעל נכסים. פחות ידוע היה כי איש זה הוא יהודי, ולא סתם יהודי אלא בן למשפחה חסידית.

הסטייה מדרך הישר החלה אצלו לאחר שההצלחה האירה לו פנים. יותר ויותר מצא עצמו טרוד בעניני עסקיו ופחות בעניני התורה והמצוות. גם האקלים החברתי שבו שהה לרגל עסקיו, עשה את שלו. תחילה השתנתה הופעתו החיצונית. אחר כך מצא עצמו מוותר פה ושם על תפילה ועל קיום מצוה כלשהי, לרגל ענינים 'בוערים'. ולבסוף השיל מעליו לחלוטין את עול התורה והמצוות וכל סימן היכר יהודי.

בעליית ביתו שכן חדרו האישי, שממנו ניהל את עסקיו. חלון גדול היה פעור בקיר שלצידו, דרכו יכול היה להשקיף בהנאה ברחוב. משם נראו לו האנשים קטנים ממידתם, דבר שהוסיף עוד יותר לתחושת הגאווה והסיפוק העצמי.

אולם מעל ראשו התנוסס ציור גדול ומרהיב של דיוקנו של רבי שניאור זלמן, הרב מליאדי. זה היה ציור מדהים ביופיו, שהוזמן על ידו לפני שנים אצל אחד מטובי הציירים. שכן למרות הניתוק מעניני התורה והמצוות, חש לא אחת משיכה פנימית אל המורשת החסידית שממנה צמח.

הוא לא חש בסתירה שבין סגנון חייו לבין תמונתו של הרבי. אדרבה, בכך חש כי עדיין הוא שומר קשר מסויים עם מורשתו. ואולי באורח בלתי מודע ראה בכך מעין פתח מילוט לימים יבואו...

מחזה מדהים נגלה לעיניהם. בעל הבית היה שרוע מלוא קומתו על שולחן העץ המפואר כשראשו נישא אל התמונה התלויה על הקיר. בעיניים זולגות דמעות ובקול ניחר זעק מעומק לבו: "אנא, רבי, עזור לי! רוצה אני לשוב בתשובה שלימה. מבטיח אני לך כי אשוב להיות יהודי כשר ומקפיד על קלה כחמורה! אנא, רבי, עזור לי! עזור לי!"...

החסידים עמדו כמסומרים למקומותיהם. הם לא האמינו כי זה האיש. שעה ארוכה נמשך המחזה בעוד הם, החסידים, עוקבים אחר תהפוכותיה הסוערות של נפש יהודית בהתעוררותה. ואכן, מאותו יום שינה הגביר את אורחות חייו וחזר להיות יהודי וחסיד.

את הסיפור הזה גולל, בעת התוועדות י"ט בכסלו, אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש. כשסיים את הסיפור, חזר על מילותיו של רבי שניאור זלמן, בעל הגאולה, שאמר על היום הזה כי "בו יתגדל ויתקדש שמיה רבא ויתעוררו אלפי לבבות ישראל בתשובה"...

ככל שנקפו השעות, הבחינו החסידים כי המעטה החיצוני של האיש מתקלף אט אט מעליו, וכי מתוכו מבצבצת נפשו היהודית, הכמהה למעט רוחניות אלוקית.

אולם בנקוף השעות שקעו החסידים בעולמם שלהם והפסיקו לעקוב אחר בעל הבית, מעשיו ותגובותיו. הם עצמו את עיניהם והפליגו בשירה נרגשת, שנשאה אותם אל עולמות אחרים.

קרניים ראשונות של השחר המפציע חדרו בעד החלון אל הטרקלין. החסידים החלו מתנערים ממושבים, כדי לפנות לבתייהם ולהכין את עצמם לקראת יום חדש בעולמו של הקב"ה. פתאום הבחינו כי מקומו של בעל הבית נפקד. תחילה חשבו כי שכב לישון. אולם כעבור רגע שמעו קולות מוזרים מתוך הבית. מתוך דאגה לשלומו, החלו לצעוד בין החדרים בעקבות הקולות. הם הגיעו עד גרם המדרגות שהובילם אל חדרו הפרטי שבעליית הבית.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וישלח

יעקב נערך לפגישתו עם עשו

מכיון שעשו עדיין שואף לנקמה, שולח יעקב אליו שליחים לארץ שעיר שדה אדום. משימת השליחים להביא אל אחיו מסר של שלום ולברר כוונותיו. השליחים חוזרים ומספרים כי עשו יוצא לקראתו ואיתו מחנה של ארבע מאות איש.

יעקב ירא שמא פני אחיו אינם לשלום ונערך לבאות. הוא אינו רוצה להיגרר למלחמת אחים ועל כן הוא מחלק את משפחתו וכל מלוויו לשני מחנות. את ההכנות לקראת פגישתו עם אחיו מלווה יעקב בתפילה לקב”ה שיצילו מידי עשו, ומזכיר בתפילתו את כל ההבטחות שנתן לו ה’.

גם דורון בהכנות לפגישה

בנוסף להערכותו לקראת עימות, מנסה יעקב גם למונעו על ידי ריצוי עשו. הוא שולח אליו מתנה בידי עבדיו, עדרי צאן ובקר וגמלים ואתונות. וכדי להעצים את רושם הדורון, פוקד הוא על שליחיו לתת רווח בין עדר לעדר ואף שם בפיהם דברי פיוס לעשו.

מאבק שמיימי

השליחים יוצאים לדרכם, ויעקב וכל הנלווים אליו מתארגנים לשנת לילה קצרה. בעוד ליל, מעביר יעקב את נשותיו וילדיו במעבר נהר היבוק. וכשהוא חוזר לאחר מכן לעבר הנהר, כדי ליטול פריטים אחרונים שהושארו מאחור, מוצא הוא את עצמו לבדו מול איש בלתי ידוע. האיש, שאינו אלא מלאכו השמימי של עשו, מנסה לפגוע בו.

יעקב נלחם כנגדו בגבורה גדולה והאיש אינו יכול לו, ורק נוקע את כף ירכו. בעוד הם נאבקים כבר מאיר השחר, והאיש-מלאך מתחנן ליעקב כי יניחנו לילך לעבודת יומו. יעקב מוכן לשחררו, אך מתנה זאת בקבלת ברכה. המלאך מברכו ומעניק לו את השם ’ישראל’ (גם לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות), שמשמעותו שררה ושליטה ”כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל”.

כתוצאה מפגיעת עצם כף ירכו במהלך מאבקו עם המלאך, צולע יעקב בהילוכו. על כן, עד היום הזה, אין אוכלים בני ישראל את גיד הנשה אשר על עצם כף הירך.

יעקב ועשו נפגשים

יעקב נושא את עיניו ורואה את עשו מתקרב ועימו ארבע מאות איש. הוא משאיר את משפחתו מאחור ויוצא בגפו אל אחיו. לפתע, מגיח עשו מתוך מחנהו, רץ לקראתו ונופל על צווארו ומנשקו. לאחר 34 שנות נתק מוחלט מתחבקים האחים בהתרגשות איש על כתפי רעהו.

יעקב מציג בפני אחיו את משפחתו הגדולה, ומפציר בו לקבל את המנחה ששלח אליו. עשו שמסרב בתחילה, נעתר לבסוף, ומציע ליעקב כי יצאו יחדיו אל ביתו בארץ שעיר. יעקב מסביר כי ילדיו הרכים ועדרי הצאן והבקר ההולכים עמו, לא יעמדו במסע המהיר והמפרך. על כן הוא מציע כי עשו יצא לבדו לדרכו, ואילו הוא, יעקב, ימשיך בקצב שלו עד אשר (לעתיד לבוא) יבוא אליו שעירה.

אלא שהאחים שלמים עם עצמם באומרם אשר אין להבליג נוכח מעשה כה נפשע שנעשה באחותם.

יעקב שב לבית־אל

הקב"ה מצוה את יעקב לעלות לבית־אל, הוא המקום בו נגלה אליו בבורחו מפני עשו. עליו להתיישב שם ולקיים נדרו להקים במקום מזבח תודה לה'. יעקב מצוה את כל בני ביתו להתכונן ולהיטהר קודם העליה למקום הקדוש. דרכם משכם לבית־אל עוברת עליהם בביטחה. על כל יושבי הארץ נופלת חרדת אלוקים ("חתת אלוקים") והם נרתעים מלהתגרות בשבט הישראלי הפולש והכובש.

יעקב מקים מזבח בבית־אל היושבת בהר [כאן מספרת התורה אודות מיתת דבורה מינקת רבקה, וקבורתה ב'אלון־בכות' במישור שלמרגלות בית־אל]. ושוב מתגלה ה' ליעקב, ובפנותו אליו בשמו החדש 'ישראל', מברכהו בצאצאים מרובים ובירושת הארץ המובטחת לאברהם ויצחק. יעקב מקים במקום מצבה, עליה הוא מנסך יין ויוצק שמן.

מות רחל

יעקב יוצא את בית־אל וממשיך במסעו בכיוון אפרת, בדרכו לקריית־ארבע אל בית אביו יצחק.

בדרכם אפרתה כורעת רחל ללדת בן זקונים ליעקב, את בנימין. ייסורי הלידה כה קשים עד כי אין היא עומדת ביסוריה והולכת לעולמה. יעקב קובר את רחל בבית לחם שעל אם הדרך בין ירושלים לחברון, ומקים מצבה על קברה היא מצבת קבורת רחל עד היום.

יעקב ממשיך בדרכו ונוטה את אהלו מהלאה למגדל עדר. בהיותם בארץ ההיא, תובע ראובן את עלבונה של לאה אימו ומבלבל יצועי אביו (וכמובא בפירוש רש"י אשר אחר מות רחל נטל יעקב מטתו שהיתה באוהל רחל ונתנה באהל בלהה שפחתה).

ושוב מזכירה התורה את שנים עשר בני יעקב, והפעם

עשו נפרד מיעקב ושב לארצו שעירה. ואילו יעקב נוסע וחונה בסוכות, על שם הסוכות שמקים במקום למקנהו.

יעקב חונה במקום 18 חודשים ורק לאחר מכן נכנס סוף סוף לארץ כנען וחונה בפאתי העיר שכם. שם הוא קונה חלקת קרקע, נוטה במקום את אוהליו ומקים מזבח להודות לה' על שהשיבו בשלום לארץ.

פרשת שכם ונקמת שמעון ולוי

דינה בת יעקב יוצאת לטייל בסביבה החדשה, להכיר חברות חדשות. שכם, בנו של חמור נשיא הארץ פוגש בה ואונס אותה. דינה שבה הביתה ומספרת את אשר אירע. יעקב המזועזע מחליט להמתין עד אשר ישובו בניו מרעיית הצאן בשדה.

כשחוזרים הבנים מהמרעה מגלים הם כי בביתם נמצאים שכם וחמור אביו. הללו הגיעו לבקש את ידה של דינה בעבור שכם. לדבריהם יביא הדבר להתבססות בני משפחת ישראל במקום ויועיל להתערבותם המוצלחת בבני העיר. שהרי נישואין שכאלה ירוממו אותם למעמד חברתי גבוה ויזכו אותם במוהר – מענק נישואין נכבד.

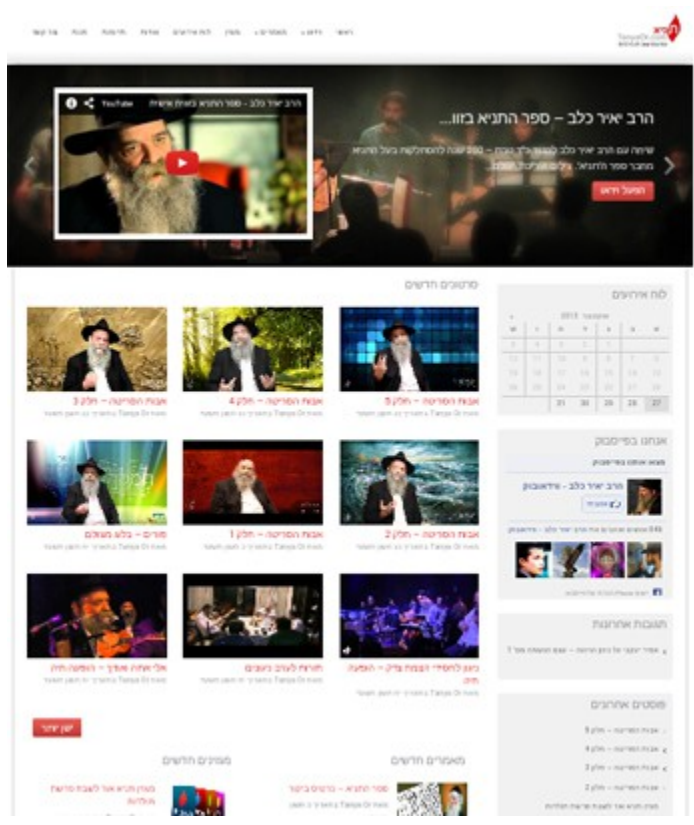
בני יעקב רותחים מזעם, אך בינתיים כולאים את רגשותיהם ומשיבים לאורחים בעורמה: 'נסכים להצעתכם בתנאי שאתם וכל בני עירכם תמולו עצמכם, כפי הנוהג והחובה במשפחתנו'.

בגודל להיטותו לשאת את דינה, אוסף שכם את כל בני עירו ומשכנעם לקבל את תנאי בני יעקב. בני העיר מלים עצמם, וביום השלישי למילתם ההמונית, בעודם מוטלים על מיטותיהם חלושים וכואבים, נוטלים שמעון ולוי בני יעקב חרבותיהם ויוצאים למסע נקמה. הם עוברים בכל העיר והורגים את כל הזכרים, בהם שכם וחמור, ומשיבים את דינה לבית אביה עם כל השלל והנשים והילדים.

יעקב נוזף קשות בשמעון ולוי ומביע את חששו כי מעשה זה שלהם עלול לקומם כנגדו את כל יושבי כנען.

בסדר הבא: בני לאה – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר וזבולון, בני רחל – יוסף ובנימין, בני בלהה שפחת רחל – דן ונפתלי, ובני זילפה שפחת לאה – גד ואשר. לאחר פטירת רחל מגיע סוף סוף יעקב לחברון, אל יצחק אביו. הגם שהתורה מציינת בהקשר זה את פטירתו של יצחק בגיל 180 שנה, מכל מקום (כמובא בפרוש רש"י: "אין מוקדם ואין מאוחר בתורה"), יודעים אנו לפי שבארץ אדום.

חישוב הזמנים כי פטירתו בפועל אירעה י"ב שנים לאחר מכירת יוסף. תולדות עשו אבי אדום מכאן ועד סוף הפרשה מונה התורה בקצרה את צאצאי עשו לתולדותיהם, ומוזכרים ראשי המשפחות והמלכים שיצאו ממנו. בתוך הדברים מסופר אודות יציאת עשו מארץ כנען מפני יעקב אחיו והתיישבותו בהר שעיר שבארץ אדום.

התחדשנו!
 בוטאו לבקר
 באתר המשודרג
 Ww.tanyaor.com

לא לפחד מעשו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

אמר, אם דעתו לעשות לי רעה, ימתין עד בואי אצלו, והוא לא הלך. ואימתי ילך? בימי המשיח".

אין שליטה

מכיון שבתורה כל דבר מדויק בתכלית, הרי גם כשלומדים ענין אחד מענין שני, חייב להימצא קשר פנימי ביניהם. אם תשובתו של יעקב אבינו לעשו היא הנותנת לכל יהודי, במשך כל הדורות, את דרך ההצלה מפני רשעותם של הגויים, הדבר נובע מכך שתשובה זו מבטאת את כחו האמיתי של יהודי לעומת אומות העולם.

כאשר גוי זומם מזימות רשע ושואל יהודי "לאן אתה הולך", הוא סבור שמקומו של היהודי בגלות וממילא הוא נתון לשליטתו של הגוי. היהודי צריך "להרחיב לו הדרך" ולהבהיר לגוי, שגם כשיהודי חי בגלות, הוא נמצא בדרך לעבר הגאולה, שאז לא זו בלבד שלאומות העולם לא תהיה שליטה על היהודים, אלא להפך, "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

מנוחה ושלווה

כחו האמיתי של יהודי נובע מכך, שגם בהיותו בגלות אין זו אלא הכנה ונתיב אל הגאולה. אין הוא נתון באמת לשליטתה של הגלות ולשליטת הגויים. גם בזמן הגלות הוא עוסק בבירור העולם ובהכנתו לקראת הגאולה, שבה "והלכו גויים לאורך".

כשאמת זו מאירה אצל היהודי, מתבטל ממילא כחם של הגויים, והיהודי זוכה למנוחה ולשלווה עוד בזמן הגלות, והוא מגיע אל הגאולה "שלם בגופו, בממונו ובתורתו".

"עד אשר אבוא אל אדוני שעירה..." (בראשית לג, יד) לאחר פגישתם של יעקב ועשו, הציע עשו לאחיו להתלוות עמו לביתו, לשעיר. יעקב התנצל ש"הילדים רכים והצאן והבקר עלות עליי", וביקש מאחיו לצאת לדרך ולא להמתין לו, "ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים, עד אשר אבוא אל אדוני שעירה".

בפועל לא הלך יעקב לכיוון שעיר. בהמשך הפסוקים נאמר ש"יעקב נסע סוכותה", ומשם נסע לשכם ונטה בה את אוהלו. נמצא אפוא, שלא עמד בדיבורו לעשו. לומדים מזה חז"ל, שכאשר יהודי הולך בדרך ומצטרף אליו גוי (החשוד על שפיכות דמים) ושואלו לאן מועדות פניו, "ירחיב לו הדרך, כדרך שעשה יעקב אבינו לעשו הרשע". כלומר, היהודי צריך לומר לגוי שפניו ליעד רחוק יותר, כדי שלא יזדרז להכותו, וכך יוכל לחמוק מפניו.

הבטיח ויקיים

מכאן נראה שיעקב שינה מהאמת, אלא שהדבר מותר מפני חשש סכנה. עם זאת, המדרש מפרש שיעקב לא שיקר לעשו: "אפשר יעקב אמיתי היה ומרמה בו? אלא אימתי הוא בא אצלו – לעתיד לבוא". כלומר, יעקב הבטיח לעשו שהוא יבוא לשעיר, והדבר אכן יקרה בימות המשיח, שאז יתקיים הפסוק "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

רש"י מחבר יחדיו את שני הפירושים, וכך הוא מפרש: "הרחיב לו הדרך, שלא היה דעתו ללכת אלא עד סוכות..."

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי ליקוטי שיחות כרך כ')

חסידות על הפרשה וישלח

"שרית עם אלקים" - היינו שיעקב נתעלה
לבחינת שר ומושל על בחינת שם אלוקים, שלא
יסתיר ויעלים על שם הוי'.

המלאך בירך את יעקב ואמר לו "כי שרית עם
אלוקים", בכחו של יעקב לגבור על שם אלוקים,
שלא יעלים, ככתוב בו (בראשית כח): "והיה הוי' לי
לאלקים", ששם הוי' יאיר ללא העלמת שם אלוקים.

(לקוטי תורה במדבר פר' חקת דף סב ע"ב)

בכחו של יהודי להסיר ההעלם כי שרית עם אלקים (לב,כט)

אלוקים - הוא ענין הצמצום, ההעלם והסתר על
שם הוי'.

מצד שם הוי' הנה "אני הוי' לא שניתי", ו"אין עוד
מלבדו", ו"כולא קמיה כלא חשיב" - העולם אינו
תופס מקום כלל. ואילו מה שנראה העולם ליש ודבר
נפרד - הוא מחמת הצמצום וההסתר מצד שם
אלוקים.

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
 מגזין, שיעורים נגונים ובלוגים מצולמים
 (באיכות HD), שידורים חיים בימי חמישי.
WWW.TANYAOR.COM

עודה ראשונה לנפש

סדר התנ"ך

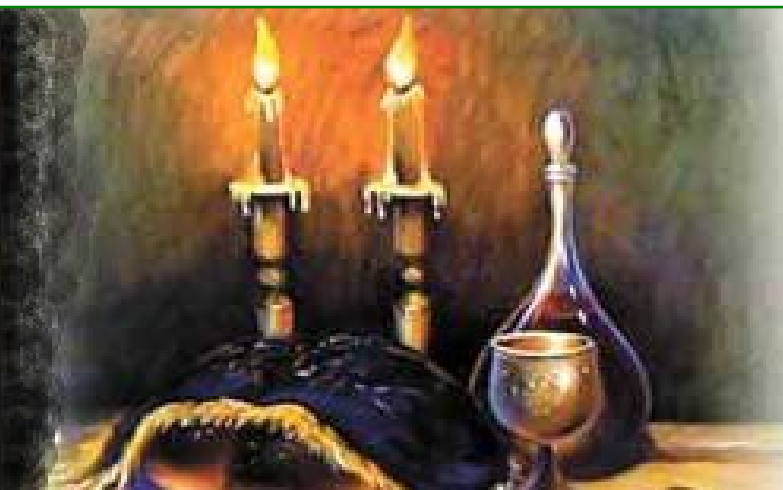
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:15	16:00	י-ם
17:16	16:14	ת"א
17:14	16:04	חיפה
17:18	16:18	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון